

A Z E R D Ő *gazdája*

33 esztendő, egy hosszú emberöltő – ennyi időt dolgozott dr. Jámbor László a soproni Tanulmányi Erdőgazdaságnál, ebből 21 évet vezérigazgatóként. Idén nyugdíjba vonult, ám megtartotta társadalmi megbízatásait, az Országos Magyar Vadászkamara elnöki és az Országos Magyar Vadászati Védegylet alelnöki tisztét.

Irodájában minden az erdőkről, a természetéről szól. A falon erdőtérképek, oklevelek, szakmai elismerések, trófeák. Érkeztünkkor a házigazda épp irathalmokat rendezett az asztalán, mint mondta, a soros elnökségi ülés anyagát. Azt is elárulta, a koronavírus miatt elmaradt kamarai programok ráébresztették, hogy „ezek nélkül is van élet”. Ám a következő percben már lelkesen magyarázta, hogy jövőre Magyarország rendezzi a vadászati világkiállítást, és ebben a kamarának számos feladata lesz. Eddig az 1971-es budapesti világkiállítás volt a „csúc”, színvonalában, programjában, illusztris vendégei névsorában. Olyan politikai nagyjúk jártak itt, mint Brezsnyev szovjet főtitkár, Fidel Castro kubai vezető, Strauss bajor miniszterelnök, Brandt német kancellár. Ez egyben a „keleti blokk” elismerését is jelentette a nyugat részéről. Ennek lesz 2021-ben a félévszázados jubileuma.

A készülő világkiállítás tartalmában gazdagnak, megjelenésében attraktív-nak ígérkezik. Külön izgalmassá teszi, hogy a járvány miatt minden nagy európai rendezvényt lefűjtak, így a dortmundit, a salzburgit is, ezért a vadász-társadalom számára hosszú idő után ez lesz az első találkozó. Kiemelt vendég lesz a szubszaharai Afrika, mert ott mutatkozik meg legmarkánsabban, hogy lehet jól kezelni a vadászatot, és az is, milyen drámai következményei vannak, ha nem kezelik, sőt tiltják. Akkor a vadászás mindent elsöpör. Ahol van vadászat, ott gondozzák a vadállományt, a külföldi vendégek pénzt hoznak, abból jut a vadászás elleni harcra, jut a helybeliek megélhetésére. Az elejtett vadat nem rapsicként viszik el, a húsból is kapnak az ott élők, és nem irtják ki az állományt. A világkiállítás mottója: „Egy a Természettel”. Ez is jelzi, hosszú távon fenntartható természetgazdálkodást kíván bemutatni. Amiben helye van az ökoszisztéma minden részének, köztük a vadnak, az embernek, a szabályozott, rendezett vadászatnak.

Ismeretlen asszonyok

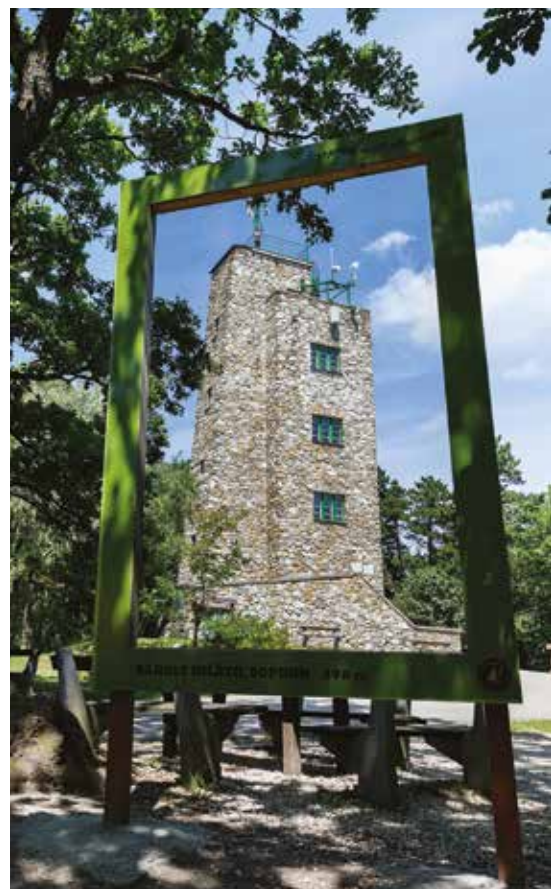
Megbeszéltük, hogy nem „szakmázunk” túl sokat, mégis muszáj megkérdezni, a több évtizedből, amit a TAEG-nél

töltött, milyen eredményére gondol vissza legszívesebben. Jámbor László habozás nélkül válaszol. *„Az első, hogy sikerült összekovácsolni egy igazi kollektívát. Tudtam, ha jó közösséget szeretnék, akkor a munkafeltételeket is biztosítani kell. Igyekeztem mindent megadni a kollégáknak. Szolgálati autót, megfelelő öltözetet, fegyvert, korszerű látcsövet, hogy ne legyenek elmaradva a vendégvadászok felszereltségétől.”* De a legnagyobb ötletnek talán az bizonyult, hogy friss vezetőként összehívta az erdészeket egy vacsorára, méghozzá párjukkal együtt. Ott derült ki, hogy az évtizedek óta együtt dolgozó erdészek feleségei nem ismerik egymást. Akkor sikere lett a találkozóknak, hogy elhatározták, minden évben elmennek együtt kirándulni. Azóta a csapat asszonyostól, gyerekestől busszal bejárta már egész Magyarországot, meg a környező országokat is. *„Ez úgy összerázta a népet, hogy szinte családként működünk. Az, hogy szívesen dolgoznak együtt az emberek, a legnagyobb eredmény”* – vallja a visszavonult vezérigazgató.

Gyarapodó látnivalók

Másik fegyvertényként említi, hogy '98-ban kezdték komolyabban kiépíteni a Soproni Parkerdőt, és az akkor elfogadott közjóléti fejlesztési tervek máig folytatják. Az erdőben gyarapodó látnivalók, sétautak, tanösvények, erdei tornapálya, archeológiai park várja a kirándulókat. Legújabb fejlesztésük a közeljövőben kialakítandó vadaspark és látogatóközpont. A népszerű erdei iskola is otthont kap majd benne, mert a vadászati múzeum kis termét már kinőtte.

Sopront a kilátók városának is nevezik, s a 10 kilátó mind érdekes kirándulási célpont. *„Ennek az erősen lokálpatrióta városnak a vezetői jó ideje azt mondják, Sopronnak nem egy jelképe van, hanem kettő: egyik a belvárosi Tűztorony, másik az erdei Károly-kilátó. Ezzel elismerik, hogy az idegenforgalomnak és a város lakóinak a kettő együtt érdekes. Szép időben a parkerdő piknikelő helyein többen vannak, mint benn a városban. Elnyertük Az év ökoturisztikai létesítménye címet is, a Károly-kilátó,*

tó, a múzeum, a mellette létesített gyerekkert, a meseösvény együttesével.” Mindemellett alapfeladatuk az egyetemi és középiskolai erdészeti képzés gyakorlati támogatása, ennek fejlesztéseire is áldoztak. Az eredmények nagy része az elmúlt 21 évben született, miután sikerült az erdőgazdaságnak saját erőből leküzdeni a kilencve-

kívül intelligens állat, a hazai nagyvadfajok közt a legokosabb, mint a madarak között a holló. Minden komolyabb vaddisznónak, amit szerettem volna elejteni, nevet adtam. Volt, amit 3 évig kergettem, ő Báró Bárnevónai Felsőgizellai Demeter, a Nagyúr. Bárnevóna egy les, gyönyörű toálás, ahol először megláttam. Kinn voltunk a feleséggel, aki mindig elkísér vadászni. Szép havas éjszaka volt, holdvilágnál, tisztán lehetett látni. Hatalmas disznó jött, megcsúszott és beleesett a mocsarasba. Majd kikaptatott és körbejárt. Lőhető lett volna, de tudtam, ilyen állatot nem lövünk meg azonnal. Kilencszer találkoztam vele! Egy havas napon autózva, hirtelen szólt a nejem: disznó! Látom – válaszoltam. Mert láttam egy kondát átmenni az úton kb. 150 méterre. Mondom, hogy disznó!! – így a nejem. Mondom, hogy látom! Már elmentek – így én. Közben gurultam lassan a kocsival, nem vettem észre, hogy Demeter meg jött fölfele oldalról, és a bal első kerekekkel fölborítottam. Kiszálltam, ott feküdt előttem a másfél mázsás hatalmas állat, ráismertem. Föltápázkodott, támolygott, majd elballagott. Gondoltam, még találkozunk. Úgy is lett. A harmadik évben lőttem meg. Addig hétszer láttuk a feleséggel, a nyolcadik alkalommal meglőhettem volna, de akkor épp egyedül voltam. Hát nem! Együtt hajtottuk, majd meglövöm legközelebb, ha együtt leszünk. Két hét múlva be is jött: aranyérmes kan lett. Felsőgizellai pedig attól lett, hogy a Bárnevóna területéről átköltözött a Felsőgizella erdőrésze. Nemes vadnak nemesi név dukál. A vadászat nem abból áll, hogy elsütöm a puskát, a lényeg, amíg eljutok odáig, hogy elsüthessem."

Ahogy vendéglátónkat elsodorja a vadászhev, beszédén lassan átsütnek az alföldi hangzók, szülőföldje emlékei. Ennek is története van: László, a komádi legény a pécsi egyetemen találkozott szintén agrárközgazdász diáktársával, Erzsébettel, a tősgyökeres soproni poncichter lánnyal. Őt követve került a keleti végekről a nyugati végekre. 47 esztendő, közös életük „koronája” a három vagány, élsportoló, természet-szerető unoka: Bendegúz, Soma és Bontond, akik szívesen csatlakoznak nagyapjuk erdei kalandjaihoz.

Sándor Mária

Fotók: Csatlós Norbert

nes évek katasztrofális lucfenyőpusztulását, és lefaragni a milliárdos anyagi kárt.

Demeter, a Nagyúr

A komoly témák között apró megjegyzést teszek az asztalán pompázó tarka teknőcfigurákra: nem tűnnek őshonos

szubalpin lényeknek. Jámbor úr nevével mondja, gyerekkora indiánregényei óta az ő totemállata is a mohikán törzs totemállata, a teknősbéka. Vajon felnőtt fejjel, a soproni erdőben mi a kitalált lény, ami úgy igazán a szívéhez nőtt? – tudakolom. „Minden!” – vágja rá. „De, ha úgy kérdezi, hogy vadászként mi a kedvencem, akkor a vaddisznó! Rend-